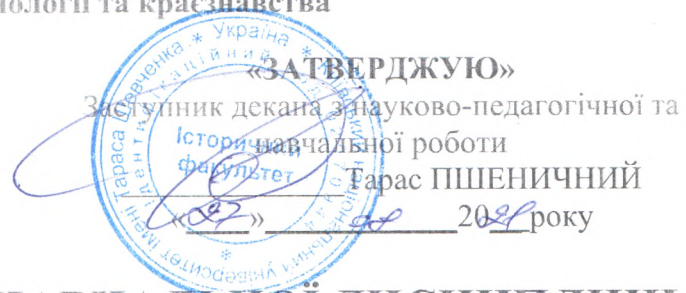

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет

Кафедра етнології та краєзнавства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТНОТУРИЗМ

для студентів

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	032 Історія та археологія
освітній рівень	другий (магістерський)
освітня програма	Етнологія
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2021/2022</u>
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Терес Наталія Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри етнології та краєзнавства

Пролонговано: на 2021/2022 н.р. (підпис, ПІБ, дата) Терес Наталія Володимирівна 2021 р.
на 20 / 20 н.р. () « » 20 р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Терес Наталія Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри етнології та краєзнавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри етнології та краєзнавства

Капелюшний В.П.

Протокол № 13 від 30 червня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол № 7 від « 26 » серпня 2021 року

Заступник голови науково-методичної комісії

Купчик О.Р.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – забезпечити вивчення науково-методологічних основ етнотуризму як міждисциплінарного навчального курсу, в першу чергу етнічної складової туристичної галузі, етнографічних і регіональних особливостей, історико-краєзнавчої, музейної, культурної спадщини етнографічного характеру як важливих складових сучасного розвитку туризму. Приділяється увага специфіці етнотуристичного продукту. Курс знайомить з особливостями етнографічного туризму в різних регіонах України. Вивчаються здобутки впровадження етнотуризму в провідних туристичних країнах світу.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* основні етапи історії України, основи етнології України.
2. *Вміти* проводити пошукову роботу в бібліотеках, відділах картографії та бібліографії. опрацьовувати газетні і журнальні фонди, електронні бази даних.
3. *Володіти елементарними навичками* відбору методів та підходів до аналізу явищ матеріальної і духовної культури, історичного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна має комплексний і міждисциплінарний характер, знайомить з особливостями етнографічного туризму в регіонах України та провідних туристичних країнах світу. Аналізується специфіка етнотуристичного продукту, особливості його рекламування та впровадження. Студенти отримують практичні знання для опанування етнотуристичною справою.

4. Завдання (навчальні цілі): забезпечити цілісні знання здобувачів освіти ОНП «Етнологія» щодо історичних передумов розвитку етнографічного туризму в Україні та світі, навчити студентів застосувати науково-дослідні, спеціальні методи історичної науки для дослідження етнотуристичного потенціалу України, інших країн світу. Навчити формування етнографічні тури, опанувати навичками рекламування та організації етнотурів.

Навчальна дисципліна «Етнотуризм» сприяє виробленню у студентів професійних навичок, необхідних для роботи в туристично - екскурсійній та краєзнавчій сфері. Світоглядний аспект дисципліни полягає у популяризації «Етнотуризму» як важливого інструменту забезпечення соціально-економічного добробуту населення та збереження етнокультурної спадщини.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Розуміння застосовуваних способів та методів аналізу матеріалів дослідження	лекція, семінар	контрольна робота ЗМ 1	5%
1.2	Знати наявну етнографічну туристичну спадщину України	лекція, семінар	контрольна робота ЗМ 1	5%
2.1	Вміння аналізувати основні проблеми розвитку етнотуризму як важеля збереження та розвитку етнокультурної спадщини	лекція, семінар	усне опитування ЗМ1	20%
2.2	Вміння інтерпретувати політику України та інших зарубіжних країн щодо розвитку етнотуризму	лекція, семінар	усне опитування ЗМ2	20%
3.1	Навички та вміння розробляти і виконувати тематичні дослідження, інтерпретувати дані і робити висновки	самостійна робота	реферат ЗМ1	5%
3.2	Удосконалювати навички та вміння щодо розробки та організації етнотурів	самостійна робота	реферат ЗМ2	5 %
4.1	Здатність критично використовувати наукові бази даних та інші відповідні джерела інформації		залік, перше питання	20%
4.2	Здійснювати історико-етнографічний аналіз з метою впровадження в туристичній діяльності		залік, друге питання	20%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2.	2.1	2.2.	3.1	3.2	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)								
<i>ПРН 03. Розробляти та реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів</i>			+		+		+	
<i>ПРН 13. Знати та розуміти методологію проведення етнографічних досліджень та організації етнографічних експедицій.</i>		+					++	+
<i>ПРН 14. Вміти адаптувати результати наукових досліджень під час організації науково-дослідної роботи етнологів по збиранню та опрацювання етнографічного матеріалу.</i>		+		+				+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗМ1 (тест): РН 1.1, 1.5. — 10 балів/ 6 балів*.
2. Контрольна робота з тем ЗМ2 (тест): РН 1.4., 2.1.— 10 балів/ 6 балів*.
3. Індивідуальне завдання 1: РН 1.2. - 10 балів/ 6 балів*.
4. Індивідуальне завдання 2: РН 1.3. - 10 балів/ 6 балів*.
5. Оцінювання роботи під час семінарських занять (ЗМ 1): РН 1.1., 1.5. - 20 балів/ 12 балів*.
6. Оцінювання роботи під час семінарських занять (ЗМ 2): РН 1.4., 2.1. - 20 балів/ 12 балів.
7. Підсумкова контрольна робота Р.Н. 2.2., 4.1. - 20 балів / 12 балів*

(* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю)

- підсумкове оцінювання: залік.

- форма оцінювання – залік;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент впродовж семестру – **80 балів;**

- оцінюються такі результати навчання студента: вміння аналізувати етнографічну туристичну спадщину окремих регіонів України та країн світу, вирізняти та систематизувати етнографічні об'єкти в єдину систему екскурсійного показу, застосовувати отриманні знання в науково-дослідницькій роботі студента;

- форма проведення заліку – письмова, види завдань – завдання, які потребують розгорнутих відповідей;

- мінімальний пороговий рівень оцінки, за якої залік вважається складеним – **12 балів.**

Необхідна умова допуску до заліку: студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав **менше ніж 48 балів (критично-розрахунковий мінімум).**

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (за модульні контрольні роботи), за виконання індивідуальних завдань, роботу на семінарських заняттях, підсумкову контрольну роботу.

Курс поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінари, самостійну (індивідуальну роботу) роботу студентів і завершується рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1 - 4, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 5 – 8.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (контрольні роботи, усне опитування, індивідуальне завдання, реферати) і підсумкове оцінювання (залік).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання – максимум 80 балів; підсумкове оцінювання (залік) – максимум 20 балів).

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Змістовий модуль 1. Становлення та розвиток етнотуризму.			Змістовий модуль 2. Етнотуризм регіонів України			Підсумковий контрольна робота / залік
40 залікових балів (максимум)			40 залікових балів (максимум)			
Самостійна робота (виконання індивідуального завдання)	Семінари	Модульний контроль	Самостійна робота (виконання індивідуального завдання)	Семінари	Модульний контроль	
10 (максимум)	20 (максимум)	10 (максимум)	10 (максимум)	20 (максимум)	10 максимум	

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем, так і деяких розділів тем програми курсу. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється під час семінарських занять, оцінювання індивідуальних завдань (реферат, есе), модульних контрольних робіт, підсумкової контрольної роботи.

Упродовж семестру оцінюється робота студента *під час кожного семінару* (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість отримати від 1 до 5 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 1-3 бали;
- логіка викладення 1 бал;
- використання основної і додаткової літератури 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

Виконані індивідуальні завдання (реферат та есе) студент подає викладачеві не пізніше, ніж за два тижні до проведення модульного контролю з відповідного Змістового модулю, зокрема,

Критерії оцінки **Індивідуального завдання (реферату):**

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 9-10 балів;
- тема розкрита неповно 6-8 балів;
- реферат суто компілятивного рівня 4-5 балів;
- розкритий лише окремий аспект 1-3 бали.

Теми рефератів викладач пропонує студентам на першому семінарському занятті (орієнтовно перша декада жовтня).

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **модульні контрольні роботи (МК)**.

Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій або тестовій формі. Тест містить 20 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 0,5 бали. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за МК – 10 балів. Студент, який не виконав вимоги по самостійній роботі, не допускається до складання МК, і даний модуль йому не зараховується.

На передостанньому семінарському занятті з дисципліни проводиться **підсумкова контрольна робота** (2 завдання).

Залікова підсумкова робота містить два завдання, кожне з яких оцінюється в 10 балів. Критеріями оцінювання відповіді є:

Відповідь повна, подане власне бачення проблеми	10 балів
Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу	9 балів
Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання	18 балів
Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки	17 балів
Відповідь фрагментарна, відображені лише деякі аспекти проблеми	5-6 балів
Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу	3-4 бали
Відповідь має значні помилки	1-2 бали
Відповідь відсутня	0 балів

Бали, які отримані студентом на підсумковій контрольній роботі, додаються до балів набраних студентом за результатами семестрового оцінювання (семінари, модульні контрольні роботи, реферат, індивідуальне завдання).

Умовою допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж **48 балів** (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт та виконання індивідуальних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. **Рекомендований мінімум** для допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) – **48 балів**.

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>48</i>	<i>12</i>	<i>60</i>
Максимум	80	20	100

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Студент, який набрав суму балів **не менше** встановленого мінімуму залікових балів (60) має право, за погодженням з викладачем, не виконувати підсумкову контрольну роботу. У випадку, коли студент має бажання збільшити кількість балів (але не більше ніж до 100), він складає залік.

Студенти, які не набрали протягом семестру менше 60 балів обов'язково складають залік.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
ЗМ 1. Становлення та розвиток етнотуризму.				
1	Тема 1. Специфіка і особливості етнотуризму. Категорії об'єктів етнотуризму.	1	-	6
2	Тема 2. Етнотуризм в системі туристичного бізнесу України.	2	-	6
3	Тема 3. Етнотуристичний продукт. Особливості розробки і впровадження.	2	2	6
4	Тема 4. Етнотуризм як фактор соціально-економічного розвитку регіонів.	2	4	6
7.	<i>Індивідуальна робота 1</i>	-	-	6
8.	<i>Контрольна робота з тем ЗМ1</i>		1	-
ЗМ 2. Етнотуризм регіонів України				
9.	Тема 5. Етно туристичний потенціал Карпатського регіону.	2	2	6
10.	Тема 6. Головні етнотуристичні маршрути Київщини.	2	2	6
11.	Тема 7. Етнічна складова туризму Слобожанщини.	2	-	6
12	Тема 8. Етнотуристичний потенціал Криму.	1	2	6
13	<i>Індивідуальна робота 2</i>	-	-	6
14	<i>Контрольна робота з тем ЗМ 2</i>		1	-
	ВСЬОГО	14	16	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – **14 год.**

Семінари – **16 год.**

Самостійна робота - **60 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Кляп М.П., Ф. Ф. Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. К.: Знання, 2011. 334 с.
2. Кузік С. П. Географія туризму. Навчальний посібник. К.: Знання, 2011. 271 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу https://pidruchniki.com/1584072043738/turizm/geografiya_turizmu
3. Немець Л. М. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : навчально-методичний посібник / Л. М. Немець, Г. О. Кулешова, А. В. Соколенко. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 102 с.
4. Парфіненко А.Ю. Туристичне країнознавство. Навчальний посібник. Харків: Бурун – книга, 2009. 288 с.
5. Смаль. І.В. Туристичні ресурси світу. - Ніжин: вид-во держ. університету ім. Миколи Гоголя, 2010. 336 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу http://tourlib.net/books_ukr/smal.htm
6. Терес Н. Етнотуризм. Навчальний посібник. К., 2022. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ethnic-studies.knu.ua/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%B8/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8/%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%20%D0%9D%20%D0%95%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC.pdf>
7. Туристичне країнознавство. Навчальний посібник. За ред. Семенова В.Ф. Одеса: Атлант, 2010. 340 с.

Додаткові:

1. Основи туристичного бізнесу: навч. посібник /Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. К.: ЦНЛ, 2004. 272 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/c4e993025dfd3d5fe60cfa6f260659fe.pdf>
2. Петрик Н.А., Олексійчук Т.В. Етнічний туризм: зміст, особливості та форми // Наукові записки Вінницького педуніверситету. Сер. Географія. 2010. Вип. 20. С. 210-214.
3. Покоłodна М. М., Семків М. О. Етнографічний туризм: особливості, географія та ресурсний потенціал (на прикладі України). Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". 2018. 1 (20) . С.10-19.
4. Рожнова В., Терес Н. Проблеми і перспективи розвитку етнотуризму: український та зарубіжний досвід // Етнічна історія народів Європи. 2013. Вип. 39. С. 35-44.
5. Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи» : [Текст] : 3б. матер. ІV Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Львів, 25 лютого 2016 р.) / Міністерство освіти і науки України, Львівський інститут економіки і туризму. Львів : ЛІЕТ, 2016. 300 с.
6. Терес Н.В. Туризм як інструмент розвитку сільських районів АР Крим (до 2014 року) //Крим в координатах історії. Збірник матеріалів Другого наукового семінару (Київ, 1 жовтня, 2021 р.) / Упорядники: І. Степанець, О. Машевський, О. Купчик. К.: ВПЦ «Київський університет», 2021. С. 249 – 256.
7. Терес Н.В. Кравчук М. Українські мотиви у творчості Іллі Рєпіна// Етнічна історія народів Європи. 2014. Вип 42. С. 100- 105.
8. Фурдичко А. Етнофестивальний розквіт кінця ХХ — початку ХХІ ст. як неодмінна складова фольклорного руху України // Народознавчі зошити. 2018. № 4 (142). С. 1000-1008.